

KALPROTEKTÍN

Nový marker v oblasti laboratórnej diagnostiky črevných zápalových ochorení určený na skriningové vyšetrenie, diagnostiku a na sledovanie aktivity ochorenia.

Cut-off hodnota:

50 µg/g stolice

Odber stolice:

- Stolica z toalety nie je vhodná na vyšetrenie.
- Stolicu dať na suchú čistú podložku, alebo na suchý čistý papier.
- Odskrutkovať uzáver na odberovej nádobke. Dať pozor, aby sa neodlomil hrot s lyžičkou.
- Lyžičkou nabráť vzorku z troch rôznych častí stolice a vložiť ich do odberovej nádobky tak, aby ich úhrnná celková hmotnosť bola cca 1-2 g (veľkosť hrachu až čerešne).
- V prípade hnačkovitej stolice je potrebné dodať cca 2 ml vzorky.
- Nádobku so vzorkou treba doručiť do laboratória AdLa s.r.o.
- Vzorka sa po odbere má skladovať v chladničke.

Nádobka musí byť označená **štitkom** s nasledovnými údajmi: **meno, priezvisko a rok narodenia pacienta, dátum odberu** a tieto údaje musia byť presné, čitateľné a identické s údajmi na žiadanke – sprievodnom lístku.

Klinický význam

Stanovenie fekálneho kalprotektínu (calprotectin) sa v súčasnosti považuje za najvhodnejší včasný zápalový marker určený na skriningové vyšetrenie, diagnostiku a na sledovanie aktivity ochorenia črevných zápalových ochorení – zápalových enteropatií, bakteriálnych zápalov gastrointestinálneho traktu (IBD), ulceróznej kolitídy a Crohnovej choroby, alebo nekrotizujúcej enterokolitídy u detí. Je vhodným neinvazívnym vyšetrením, ktoré vykazuje jednoznačnú koreláciu s endoskopickým a histologickým nálezom. Stanovenie koncentrácie kalprotektínu v stolici s cut-off hodnotou 30 mg/l vykazuje špecifitu 97% a senzitivitu 100% pre diferenciálnu diagnostiku medzi akútnou Crohnovou chorobou a syndrómom dráždivého čreva (IBS). Medzi markery zápalových ochorení, ktoré sa stanovujú v stolici, patrí aj laktoferín, ktorý má vyššiu senzitivitu než kalprotektín.

Indikácie

Zvýšené hladiny kalprotektínu v stolici sú citlivým indikátorom črevného zápalu. Test je veľmi užitočný na odlíšenie funkčných porúch gastrointestinálneho traktu od zápalových ochorení, na detekciu relapsu u nešpecifikovaných črevných zápalov a k potvrdeniu črevného zápalu u detí. To je veľmi dôležité, pretože test môže vyvúčiť kolonoskopické vyšetrenie, ktoré si u detí vyžaduje celkovú antestézu. Zvýšené hladiny kalprotektínu sa vyskytujú aj pri neliečených potravinových alergiách, autoimunitnej enteropatii, neliečenej celiakii, divertikulóze čreva, kolorektálnom adenóme, črevnom lymfóme a karcinóme hrubého čreva.

Zvýšené hladiny

Zvýšené koncentrácie kalprotektínu v stolici bývajú predovšetkým pri Crohnovej chorobe, ulceróznej kolitíde a bakteriálnych zápaloch gastrointestinálneho traktu (IBD), tumoroch (karcinóm hrubého čreva, žalúdka, intestinálny lymfóm, kolorektálny adenóm. Ďalej sa zvýšené hladiny môžu vyskytnúť pri užívaní liekov (nesteroidné protizápalové lieky a inhibítory protónovej pumpy), pri neliečených potravinových alergiách, neliečenej celiakii a divertikulóze čreva.

Hladina kalprotektínu sa nezvyšuje pri syndróme dráždivého čreva (IBS).